

УДК 004.8:7.06"20"

DOI 10.32461/2226-3209.1.2026.356260

Цитування:

Гавеля О. М., Гавеля О. Р. Культурна цінність творів мистецтва, згенерованих штучним інтелектом. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2026. № 1. С. 165–171.

Havelia O., Havelia O. (2026). Cultural Value of Works of Art Generated by Artificial Intelligence. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 1, 165–171 [in Ukrainian].

Гавеля Оксана Миколаївна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри гуманітарних дисциплін
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0002-7871-6813>
o.gavelya@ukr.net

Гавеля Олександра Русланівна,
кандидат філософських наук,
доктор філософії,
викладач кафедри культурології
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
<https://orcid.org/0000-0003-2599-0269>
a.gavelya@ukr.net

КУЛЬТУРНА ЦІННІСТЬ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА, ЗГЕНЕРОВАНИХ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ

Мета статті – висвітлити нові тенденції розвитку культурних цінностей через вивчення творів мистецтва, згенерованих штучним інтелектом. **Методологічну основу** дослідження становить поєднання двох підходів: мистецтвознавчого (оцінка їх матеріальної та художньої цінності як результату художньої творчості митців з використанням нових технологій, й вивчення попиту на ці твори для встановлення їх вартості) та культурологічного (вивчення культурної цінності твору, що має унікальну художню та естетичну значущість в соціокультурному просторі). Використано методи порівняльного аналізу, синтезу, спостереження, мистецької інтерпретації та візуального аналізу творів мистецтва, згенерованих ШІ, аналізу культурних цінностей, метод експертних оцінок трансформації соціокультурного простору. **Наукова новизна.** Вперше твори мистецтва згенеровані ШІ розглянуто як інструмент розвитку сучасного соціокультурного простору, в якому авторська ідея втілюється за допомогою (або спільно) з ШІ. Визначені методологічні підходи до виявлення культурних цінностей, які сприяють інноваціям та соціокультурним трансформаціям на основі застосування методу Дельфі та аналізу даних про якість, колір, розмір, естетику твору мистецтва, динаміку його продажу за допомогою артіндексу Мей Музес. **Висновки.** Сучасною тенденцією трансформації соціокультурного простору є представлення в галереях, виставках, на аукціонах творів мистецтва, створених людиною за допомогою (або спільно) з ШІ. Вони сприяють інноваціям і мають високу вартість та попит на артринку. Специфічними їх характеристиками є наявність культурної цінності, наданої мистецькому твору автором-людиною, поєднаної з цінністю комбінаційної і пошукової творчості ШІ (при відсутності у нього здатності вносити докорінно нове в мистецтво). Виявлено нові соціокультурні зміни, пов'язані з виявленням в художній творчості сучасних митців таких культурних цінностей як турбота про людей та свобода творчого самовираження засобами ШІ.

Ключові слова: твори мистецтва згенеровані ШІ, штучний інтелект, платформа Market Intelligence, індекс Мей Музес, культурні цінності, психологізм мистецтва, інновації, соціокультурний простір, турбота про людей, свобода творчого самовираження.

Havelia Oksana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Humanities, National Academy of Culture and Arts Management; Havelia Oleksandra, Candidate of Philosophical Sciences, Doctor of Philosophy, Lecturer at the Department of Cultural Studies, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

Cultural Value of Works of Art Generated by Artificial Intelligence

The purpose of this article is to highlight new trends in the development of cultural values through the study of works of art generated by artificial intelligence. **The methodological basis of the study** is a combination of two approaches: artistic (assessment of their material and artistic value as a result of artists' creative work using new technologies, and studying the demand for these works to establish their value) and cultural (studying the cultural value of a work that has unique artistic and aesthetic significance in the socio-cultural space). Methods of comparative analysis, synthesis, observation, artistic interpretation and visual analysis of works of art generated by AI, analysis of

cultural values, and the method of expert assessments of the transformation of the sociocultural space were used. **Scientific novelty.** For the first time, works of art generated by AI are considered as a tool for the development of modern sociocultural space, in which the author's idea is embodied with the help of (or jointly with) AI. Methodological approaches to identifying cultural values that promote innovation and sociocultural transformations are defined based on the application of the Delphi method and analysis of data on the quality, colour, size, aesthetics of a work of art, and the dynamics of its sale using the Mei Moses art index. **Conclusions.** A modern trend in the transformation of the sociocultural space is the presentation in galleries, exhibitions, and auctions of works of art created by humans with the help of (or in collaboration with) AI. They promote innovation and are highly valued and in demand on the art market. Their specific characteristics are the cultural value given to the artwork by the human author, combined with the value of the combinatorial and exploratory creativity of AI (in the absence of its ability to bring something radically new to art). New sociocultural changes have been identified, related to the emergence in the artistic creativity of contemporary artists of such cultural values as care for people and freedom of creative self-expression through AI.

Keywords: AI-generated works of art, artificial intelligence, Market Intelligence platform, Mei Moses index, cultural values, psychological art, innovation, sociocultural space, care for people, freedom of creative expression.

Актуальність теми дослідження. Актуальність вивчення культурних цінностей як соціокультурного феномену і результату діяльності талановитих митців, які створюють за допомогою (або спільно) з ШІ (штучним інтелектом) нові продукти образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, пов'язано з новими тенденціями розвитку виставкових, галерейних та аукціонних практик. В сучасному соціокультурному просторі, який постійно трансформується під впливом сучасних технологій, ці твори мають свою матеріальну та художню цінність, і потребують дослідницької уваги.

Аналіз досліджень і публікацій. Директорка Київської міської галереї мистецтв «Лавра» Т. Міронова аналізує діяльність культурних інституцій, кураторів та галеристів у співпраці з художниками [9]; в аналітичному звіті І. Бурнашова, який досліджує світовий обіг культурних цінностей на артринку (що за різними підрахунками становить від 120 млрд до 1 трлн доларів) [3] та ін. В роботах С. Русакова досліджено смислотворчий потенціал культурного споживання наприкінці ХХ – початку ХХІ століття [10]. Вчена А. Кравченко окреслила загальні тенденції в медіатизації (дигіталізації) художніх наративів та здійснено аналіз проектів криптоарту [6]; В. Бензін вивчає цінності мистецтва, створеного ШІ [1]. П. Капустін досліджує штучний інтелект та генеративне мистецтво як синтез передових технологій і творчості. Значну увагу автором приділено темам демократизації творчого процесу, коли мистецтво стає доступним ширшій аудиторії завдяки автоматизації та технологіям [7]. С. Максимов і О. Радаєва вказують на поштовх діяльності виставок, аукціонів, галерей, а також на зростання попиту на національне мистецтво, у тому числі на міжнародному рівні. Вони вважають, що цьому сприяли державна політика, спрямована

на підтримку професійної творчості вітчизняних митців у галузі скульптури, живопису, декоративного мистецтва, графіки, а також відбувся активний розвиток українських мистецьких галерей та артцентрів, таких як: Мистецька галерея «Зелена Канапа», Галерея сучасного мистецтва «Триптих АРТ», Abramovych.art, VoloshynGallery, Щербенко Арт Центр, Арт Онлайн Україна, The Naked Room, Інтернет-галереї KYIV GALLERY, UkrainArt та ін. [8]. Німецькі вчені Е. Хартль та Т. Гесс, вивчають роль культурних цінностей в цифровій трансформації і застосовують ціннісно орієнтований підхід та метод Дельфі. Результати їх досліджень вказують на ключові цінності, які сприяють інноваціям та турботі про людей [12].

Мета дослідження – висвітлити нові тенденції розвитку культурних цінностей через вивчення творів мистецтва, згенерованих штучним інтелектом.

Виклад основного матеріалу. Почнемо з поєднання двох підходів до дослідження творів мистецтва, згенерованих ШІ: мистецтвознавчого (оцінка їх матеріальної та художньої цінності як результату художньої творчості митців з використанням нових технологій, й вивчення попиту на ці твори для встановлення їх вартості) та культурологічного (вивчення культурної цінності твору, що має унікальну художню та естетичну значущість в соціокультурному просторі). У випадку з мистецтвознавчим дослідженням творів мистецтва, згенерованих ШІ, нас, насамперед, цікавить експертний аналіз, який включає елементи стилістичної ідентифікації, аналіз сюжету твору, його композиції, техніки виконання, а також встановлення вартості твору, й вивчення попиту на нього на артринку. Що стосується вивчення культурної цінності твору, то тут важливими є здатність передавати глибокі людські почуття, формувати ціннісне ставлення до краси,

відображати дійсність через художні образи, майстерно та оригінально передавати відчуття світу, викликати емоційну реакцію та розвивати творчий потенціал людини.

Методи експертної оцінки для моніторингу трансформації соціокультурного простору включають структуровані, якісні та кількісні методи, такі як метод Дельфі (Delphi Technique), який доцільно застосовувати для аналізу змін у культурних цінностях та соціальних взаємодіях. Цей метод збору інформації (на умовах анонімності) використовується для досягнення консенсусу експертів за деякими питаннями, зокрема з мистецтвознавчої експертизи й аналізу культурних цінностей у соціокультурному просторі.

Куратори, галеристи та мистецтвознавці аналізують дані про продаж творів мистецтва на артринку, і часто застосовують артіндекс Мей Моузес (Mei Moses), який був розроблений у 2002 році професорами Школи бізнесу Стерна Нью-Йоркського університету доктором філософії Ц. Меєм і доктором філософії М. Мозесом. За допомогою цього індексу аналізуються дані про продаж творів мистецтва, їх якість, колір, розмір та естетику. Індекси Sotheby's Mei Moses широко визнані як найкращий показник стану ринку мистецтва. Використовуючи понад 80 000 повторних аукціонних продажів того самого об'єкта протягом певного часу, спеціалісти Sotheby's можуть проводити об'єктивний аналіз ринку мистецтва [14].

На платформі Market Intelligence можна переглянути тенденції, результати аналізу, статистику про останні тенденції художньої індустрії та перспективи її розвитку. Тут представлена окремо українська артіндустрія (Ukrainian Art Industry 2025-2029); європейська артіндустрія (European Art Industry 2025-2029); азійська артіндустрія (Asian Art Industry 2025-2029); артіндустрія США (US Art Industry 2025-2029); глобальна артіндустрія (Global Art Industry 2025-2029), тощо. Головне призначення платформи, що впливають на трансформацію соціокультурного простору: допомогти учасникам артіндустрії приймати розумні рішення для розвитку свого бізнесу; будувати успішні стратегії зростання; створювати експертну думку про майбутнє мистецької галузі; аналізувати нові тенденції її розвитку. Також на платформі можна обмінюватися думками з іншими учасниками, ілюструвати свої виступи найновішими фактами.

Серед різних видів мистецтва безперечним лідером на аукціонах є живопис (74% усіх купівель). Друге місце посідає графіка (14%), а решту поділяють ікона, декоративно-прикладне мистецтво, букіністика, фото і медіаарт.

Прибутковість вкладень у твори мистецтва в Україні за останні 50 років виявилася досить високою (12,6% річних). Згідно з дослідженнями артринку України, яке провели аналітики Molfar разом зі Spilne Art, мінімальна вартість роботи для входу у ринок інвестицій мистецтва наразі складає \$2000 [5].

Мистецтво на основі ШІ існує від середини ХХ століття. Тут можна згадати зображення, породжене моделлю DALL-E 2 на основі текстового запиту «1960's art of cow getting abducted by UFO in midwest» (рис. 1).

Рис. 1. Картина 1960-х років про корову, яку викрадає НЛО на середньому заході

Сучасною тенденцією розвитку соціокультурного простору є широке представлення в галереях, на виставках і аукціонах творів сучасного мистецтва, в яких художники активно застосовують штучні інтелектуальні системи. Активно розвивається AI-мистецтво (artificial intelligence art) – живопис, створений на основі ШІ. Момент його виходу в масовий обіг почався 25 жовтня 2018 року, коли на аукціоні Christie's було продано створений паризьким колективом Obvious портрет Едмонда Беламі за 432,500 \$ (рис. 2).

Рис. 2. Портрет Едмонда Беламі, створений за допомогою алгоритму, відомого як Generative Adversarial Networks (GAN)

Зростання популярності AI-мистецтва в сучасному соціокультурному просторі пов'язано з появою молодого покоління колекціонерів, які є поціновувачами цього виду мистецтва. У звіті від Hiscox і ArtTactic проаналізовано сучасний стан та майбутнє AI-генерованого мистецтва. За наведеними ними даними лише 2% традиційних колекціонерів придбали AI-мистецтво і 29% з них готові зробити це в майбутньому. Водночас 28% представників молодого покоління колекціонерів вже придбали художні роботи, створені ШІ, а 52% хочуть зробити це найближчим часом. Доступність AI-мистецтва через платформи NFT-маркетплейсів і сайтів дозволяють створювати зображення за допомогою таких моделей як Midjourney і DALL, і стимулюють колекціонерів бути відкритими до сучасного мистецького середовища.

Художники С. Чунг (рис. 3), М. Клінгеманн, Г. Коен та К. Сільвер здобули світове визнання за інноваційне використання ШІ у мистецтві, в якому поєдналася людська творчість та робота штучного інтелекту.

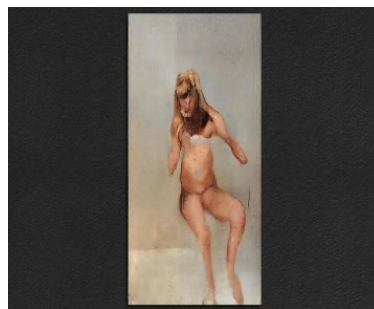

Рис. 3. Картини Сугвена Чунга, створені за допомогою ШІ

Сугвен Чунг (в минулому науковий співробітник Массачусетського технологічного інституту) – одним з перших запрограмував і створив робота на ім'я D.O.U.G. (Операційний блок креслення Generation_X). Зараз С. Чунг є відомим американським художником, який навчає спеціальних робіт малювати величезні

полотна в реальному часі, і повторювати та доповнювати створені ним лінії новими ідеями і візерунками. Роботи здатні робити позначки в циклі зворотного зв'язку з художником, генеруючи на основі нейронних мереж досить складні ескізи. Вони навчені цим діям на основі програмування біометричних даних Ч. Сугвена.

Німецький художник Маріо Клінгеманн в минулому був резидентом Google Arts and Culture (з 2016 по 2018 рік). Його вважають піонером у використанні комп'ютерного навчання в мистецтві. Багато художніх робіт Маріо Клінгеманна було представлено на фестивалі Arts Electronica, в Музеї сучасного мистецтва Нью-Йорка, Метрополітен-музеї Нью-Йорка, Галереї фотографів у Лондоні, Центрі Помпіду в Парижі та Британській бібліотеці. Художник створив роботу «Спогади про перехожого І», з використанням ШІ, яку виставили на аукціон Sotheby's у 2019 році. У 2023 році М. Клінгеманн представив перформативну скульптуру у вигляді собаки, яка здатна «опрацьовувати критику мистецтва» з ШІ. Використавши цінність комбінаційної і пошукової творчості ШІ, М. Клінгеманн продемонстрував як його технічні розробки здатні допомагати митцям втілювати цікаві ідеї та створювати нові культурні цінності (рис. 4).

Рис. 4. Портрет голої натури, який створив М. Клінгеманн за допомогою ШІ

Американська художниця Клер Сільвер 21 березня 2023 року відкрила свою персональну виставку в паризькому Луврі (рис. 5). Представлена нею колекція Can I tell you a secret є описом її власної біографії. Серед робіт Клер привертає увагу картина «Любов за четвертим поворотом» (Love at the Fourth Turn), згенерована за допомогою ШІ. Під час презентації виставки, К. Сільвер зазначила: «Ми разом принесемо штучний інтелект в основну культуру», чим підкреслила як сучасні митці трансформують сучасний соціокультурний простір разом з ШІ. У художниці відбулися виставки у багатьох

престижних артгалереях світу. Її ШІ-полотна були продані на аукціоні Sotheby's у Лондоні, а також мали приголомшливий успіх на аукціоні SuperRare, де картина Genesis була продана більш ніж за \$ 79 511. Навесні 2024 року мисткиня підписала угоду з провідним американським талант-агентством William Morris Endeavor.

Рис. 5. Портрет дівчини, який створив К. Сільвер за допомогою ШІ

Власник галереї в Оксфорді Ейден Меллер є автором портрета Алана Тюрінга, згенерованого за допомогою ШІ (рис. 6). Цю роботу він продав на аукціоні у 2024 році за \$1,1 млн. Це показує як кожного року зростає вартість картин створених митцями за допомогою ШІ.

Рис. 6. ШІ-портрет Алана Тюрінга, який створив Ейден Меллер

Деякі мистецтвознавці порівнюють форму згенеровану ШІ з концептуальним мистецтвом. Мистецький рух постмодернізму теоретично базується на засадах філософії концептуалізму, який склався в кінці 1960-х років під впливом дадаїстів, майстрів попарту та мінімального мистецтва. Концептуалісти ставлять своїм завданням перехід мистецтва від його матеріального і художнього втілення - до вільних від цього «художніх ідей» (тобто концептів). Митці використовують тексти, фотографії, об'єкти як носії ідеї, що відповідає постмодерній недовірі до «великих наративів» та цілісності твору. Такого ж значення вони надають формі, згенерованій ШІ. Концептуалізм, як частина постмодернізму, переносить фокус уваги глядача з естетичної цінності об'єкта на саму ідею, що змінює

традиційні уявлення про мистецтво, форму та культурні цінності.

Інша група мистецтвознавців вважають, що за мистецтвом, створеним ШІ, стоїть звичайний процес програмування, який не піддається певній художній класифікації, навіть як у випадку з колективом Obvious, який за допомогою ШІ згенерував портрет Едмонда Белама з підписом у правому нижньому кутку.

Видатний медіахудожник Рефік Анадола створив серію робіт 3D-моделі ШІ, під назвою «Машинні галюцинації», заснованих на колективних візуальних спогадах про космос, природу та урбаністичне середовище. Одна з цих робіт була представлена на виставці «Сади мрій» у ЦСМ М17. Тривимірні витвори Р. Анадоли виставлялися в найбільших художніх галереях, таких як Музей сучасного мистецтва (МоМА, Нью-Йорк), Пінакотекка Модерна (Мюнхен), галерея Саатчі (Лондон). Минулого року, одна з його робіт із серії «Машинні галюцинації» прикрасила сцену церемонії вручення премії «Греммі». Мистецький арт-об'єкт «Почуття зцілення» вважається однією з найбільших у світі інсталяцій, створених на основі даних, оброблених ШІ.

Виникають нові тенденції розвитку мистецтва згенерованого ШІ у напрямку його психологізації. Ідея мистецтва модернізму полягає у переосмисленні художніх цінностей та орієнтирів культурно-цивілізаційного розвитку. Ідея психологізації мистецтва, згенерованого ШІ, виявляється у психологічній диференціації за рівнями: психофізіологічним, психологічним, соціально-психологічним. Наприклад, мистецтво Р. Анадоли, створене за допомогою ШІ, характеризується спрямованістю, насамперед, на психофізіологічний рівень. Ідея автора полягає в тому, щоб через мистецтво інсталяції відкрити перед глядачами секрети нейровізуалізації. Через сприйняття мистецтва Р. Анадоли, згенерованого за допомогою ШІ, відбувається розкриття «граничних» психологічних станів особистості та заглиблення у сферу ірреальності та ілюзорності. На соціально-психологічному рівні розширюються можливості людини щодо її успішного художньо-творчого розвитку, з використанням алгоритмів ШІ, й відбувається переважання культурних цінностей турботи про людей та свободи творчого самовираження.

Наукова новизна статті. Вперше твори мистецтва згенеровані ШІ розглянуто як

інструмент розвитку сучасного соціокультурного простору, в якому авторська ідея втілюється за допомогою (або спільно) з ШІ. Визначені методологічні підходи до виявлення культурних цінностей, які сприяють інноваціям та соціокультурним трансформаціям на основі застосування методу Дельфі та аналізу даних про якість, колір, розмір, естетику твору мистецтва, динаміку його продажу за допомогою артіндексу Мей Моузес.

Висновки. Сучасною тенденцією трансформації соціокультурного простору є представлення в галереях, виставках, на аукціонах творів мистецтва, створених людиною за допомогою (або спільно) з ШІ. Вони сприяють інноваціям і мають високу вартість та попит на артринку. Специфічними їх характеристиками є наявність культурної цінності, наданої мистецькому твору автором-людиною, поєднаної з цінністю комбінаційної і пошукової творчості ШІ (при відсутності у нього здатності вносити докорінно нове в мистецтво). Досліджено нові соціокультурні зміни, пов'язані з виявленням в художній творчості сучасних митців таких культурних цінностей як турбота про людей та свобода творчого самовираження засобами ШІ.

Література

1. Бензін В. Вивчення цінності мистецтва, створеного ШІ. 2025. URL: <https://mpost.io/uk/exploring-the-value-of-ai-generated-art/> (дата звернення: 10.01.2026).
2. Асоціація артгалерей України. 2025. URL: http://www.soviart.com.ua/artassociation/index_u.html (дата звернення: 09.01.2026).
3. Бурнашов І. Ю. Сучасне образотворче мистецтво та арт-ринок в Україні (оглядова довідка за матеріалами преси та неопублікованими матеріалами 2012–2013 рр.) / Національна парламентська бібліотека України, Інформаційний центр з питань культури та мистецтва. 2013. Вип. 3/5. 21 с.
4. Давимук С. А. Екосистема мистецтва: наукові засади становлення та сучасні практики: монографія. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». 2021. 581 с.
5. Інвестиційний потенціал українського мистецтва : аналітичний звіт. *Molfar*. URL: <https://molfar.com/blog/perspektyvy-ukrainskogo-mystectva-dumky-ekspertiv-v-konteksti-doslidzhennya-molfar-i-spilne-art> (дата звернення: 10.01.2026).
6. Кравченко А. І. Арт-блокчейн в культурно-мистецьких практиках ХХІ століття. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених

Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Гельветика, 2023. Вип. 62. Т. 2. С. 37–43.

7. Капустін П. Р. Штучний інтелект та генеративне мистецтво: синтез технологій та творчості. *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2025. Вип. 1. С.104–109. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2025.1.10>.

8. Максимов С., Радаєва О. Інфраструктура українського арт-ринку (частина 1): вітчизняні аукціони з продажу культурних цінностей. 16.10.2023. URL: <https://afo.com.ua/uk/news/2-general-assessment/1491-infrastructure-of-the-ukrainian-art-market-part-1-domestic-auctions-for-the-sale-of-cultural-assets> (дата звернення: 05.01.2026).

9. Міронова Т. Функціонери сучасного українського арт-ринку: діяльність приватного арт-сегмента. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2022. № 43. С. 116–121. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi43.594>.

10. Русаков С. С. Смысловый потенциал арт-ринку в контексті культурного споживання. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2022. № 43. С. 109–115. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi43.590>.

11. Art Industry 2025. URL: <https://www.reportlinker.com/report-summary/Art/151497/Ukrainian-Art-Industry.html?autogen=0> (дата звернення: 10.01.2026).

12. Hartl E., Hess T. The Role of Cultural Values for Digital Transformation. *Twenty-third Americas Conference on Information Systems*. Boston. Insights from a Delphi Study. 2017. URL: <https://aisel.aisnet.org/cgi/viewcontent.cgi?article=1369&context=amcis2017> (дата звернення: 10.01.2026).

13. Roose K. An A.I.-Generated Picture Won an Art Prize. *Artists Aren't Happy*. 2022. URL: <https://www.nytimes.com/2022/09/02/technology/ai-artificialintelligence-artists.html> (дата звернення: 10.01.2026).

14. The Sotheby's Mei Moses Indices. 2025. URL: <https://www.sothebys.com/en/the-sothebys-mei-moses-indices> (дата звернення: 10.01.2026).

References

1. Benzin, V. (2025). Studying the value of art created by AI. Retrieved from: <https://mpost.io/uk/exploring-the-value-of-ai-generated-art/> [in Ukrainian].
2. Association of Art Galleries of Ukraine. (2025). Retrieved from: http://www.soviart.com.ua/artassociation/index_u.html [in Ukrainian].
3. Burniashov, I. Y. (2013). *Contemporary visual arts and the art market in Ukraine: (overview based on press materials and unpublished materials from 2012–2013)*. National Parliamentary Library of Ukraine, Information Centre for Culture and Arts. DZK Issue, 3/5 [in Ukrainian].
4. Davymuka, S. A. (2021). *The ecosystem of art: scientific foundations of formation and contemporary practices*. State Institution M.I. Dolishnii Institute of Regional Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Ukrainian].

5. Investment potential of Ukrainian art – analytical report Molfar. (2025). Retrieved from: <https://molfar.com/blog/perspektyvy-ukrainskogo-mystectva-dumky-ekspertiv-v-konteksti-doslidzhennya-molfar-i-spilne-art> [in Ukrainian].

6. Kravchenko, A. I. (2023). Art blockchain in cultural and artistic practices of the 21st century. *Current issues in the humanities*, 62 (2), 37–43 [in Ukrainian].

7. Kapustin, P.R. (2025). Artificial intelligence and generative art: a synthesis of technology and creativity. *Ukrainian art discourse*, 1, 104–109. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2025.1.10> [in Ukrainian].

8. Maksymov, S., & Radaieva, O. (16 October 2023). *Infrastructure of the Ukrainian art market (part 1): domestic auctions for the sale of cultural valuables*. Retrieved from: <https://afo.com.ua/uk/news/2-general-assessment/1491-infrastructure-of-the-ukrainian-art-market-part-1-domestic-auctions-for-the-sale-of-cultural-assets> [in Ukrainian].

9. Mirova, T. (2022). Functionaries of the modern Ukrainian art market: activities of the private art segment. *Ukrainian culture: past, present, ways of development*, 43, 116–121. <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi43.594> [in Ukrainian].

10. Rusakov, S.S. (2022). The meaning-creating potential of the art market in the context of cultural

consumption. *Ukrainian culture: past, present, ways of development*, 43, 109–115. <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi43.590> [in Ukrainian].

11. Art Industry (2025). Retrieved from: <https://www.reportlinker.com/report-summary/Art/151497/Ukrainian-Art-Industry.html?autogen=0> [in French].

12. Hartl, E., & Hess, T. (2017). The Role of Cultural Values for Digital Transformation. Twenty-third Americas Conference on Information Systems. Insights from a Delphi Study. Retrieved from: <https://aisel.aisnet.org/cgi/viewcontent.cgi?article=1369&context=amcis2017> [in English].

13. Roose, K. (2022). *An A.I.-Generated Picture Won an Art Prize*. Artists aren't Happy. Retrieved from: <https://www.nytimes.com/2022/09/02/technology/ai-artificialintelligence-artists.html> [in English].

14. The Sotheby's Mei Moses Indices. (2025). Retrieved from: <https://www.sothebys.com/en/the-sothebys-mei-moses-indices> [in English].

Стаття надійшла до редакції 12.01.2026
Отримано після доопрацювання 12.02.2026
Прийнято до друку 20.02.2026
Опубліковано 31.03.2026